

תובן ענייניים:

2.....	מבוא
3.....	תיאור המדינה
5.....	מצב הפשיעה הכללי במדינה
7.....	מבנה שלטון החוק
8.....	ארגוני הפשיעה בסקוטלנד
11.....	ארגוני פשיעה אטניאים
13.....	ארגוני פשיעה לידיו המקום
15.....	סיכום ודיון השוואתי לפשיעה מאורגנת בעולם
17.....	ביבליוגרפיה

מבוא

ארגוני פשיעה הינה תופעה חובקת עולם בין אם מדובר על מדינות מערביות ובין עם מדינות מתפתחות. ארגוני הפשעה, בוגוד לפשיעת יחידים, פעילים במבנה של קבוצות, לרוב היררכיות, שמטרתן היא להשיג רוחם כלכלי באמצעות פעילות בלתי חוקית ופעילות חוקית משלימה (Abadinsky, 2012). התפתחותם והתנהגותם של ארגוני הפשעה נובעים ממניעים חברתיים, כלכליים וחן הדוניסטיים, ורבית חברי ארגוני הפשעה בעולם הינם בעלי רקי חברתי-כלכלי מוקוף המנסים לשפר את מעמדם הכלכלי באמצעות בלתי חוקית, הניצרת במידה רבה על ידי האוכלוסייה המקומית כמו טמים, זנות והימורים שאסורים במדינות רבות (Albanese, 2011).

ארגון הפשעה משלבים דיסקרטיות רבה בכך בצד בצע את הפעולות הבלתי חוקית שלהם ובכך להרוויח את הונם, אך מצד שני רבים מהם מקיים או מנגשים את עצם לעסקים לגיטימיים מתוך כוונה לאשר ולהלבין את פעילותם והונם (Abadinsky, 2012). ארגוני הפשעה גם בסקוטלנד (Croall, Mooney, & Munro, 2016; Scottish Government, 2015) ארגוני פשעה שונים לפחות 232 ארגוני פשעה שונים, כאשר מרביתם פעילים במערב המדינה ובעיר גלאסגו, ולמעשה רק העיר לונדון בריטניה מהוות אתגר מקביל לסקוטלנד, בשכיחות של הימצאות הפשע המאורגן (Savona & Riccardi, 2015).

הנתונים על היקף ואופי ארגוני הפשעה בסקוטלנד הינם מוגבלים עקב חוסר נגישות של הציבור למידע משטרתי, חוסר במחקר אקדמי מكيف סביר הפעולות הארגוניות בסקוטלנד והן עקב אופי הפעולות המודר והסודי המתקיים באופן טבעי במסגרת ארגוני הפשעה (Croall, Mooney, & Munro, 2016). עם זאת, בהתאם למידע גלוי המצוי באינטראנטי, ניתן עדין לבסס תמונה של אופי פעילות ארגוני הפשעה בסקוטלנד. באמצעות אינטגרציה של מידע מן העיתונות, חשיפה לפרסומים משטרתיים גלוים (אך מתוונים בהיקף המידע שהם מספקים), והן שימוש בחומרים אקדמיים זמינים, ניתן לשרטט תמונה ראשונית של אופי פעילות ארגוני הפשעה בסקוטלנד.

בעבודה זו ננסה לחקור כיצד בא לידי ביתוי אופי פעילות ארגוני הפשעה בסקוטלנד. כמו כן, מכיוון שדוחות משטרתיים קבועים כי ישנים לא פחות מ- 232 ארגוני פשעה בסקוטלנד (Savona & Riccardi, 2015), אך מצד שני המידע עליהם הינו מוגבל; ובנוסף לכך, היקף העבודה המצוצם, יהיה זה מוגבל במיוחד לסקור את כל ארגוני הפשעה הקיימים בסקוטלנד. עם זאת בהתאם למידע (הגלווי והמוגבל), ניתן זהות כי ארגוני פשעה אתניים והן של לידי המקום, מהווים את הארגונים הדומיננטיים בסקוטלנד (Croall, Mooney, & Munro, 2016; McAlpine, 2010) ..

בהתאם לכך, עבודה זו תתמקד במיוחד בשני ארגוני פשעה אתניים – אלבניים וסיניים, והן בשני ארגוני פשעה המבוססים על לידי המקום כדוגמת ארגון הפשעה של Lyons ו-Daniel Lyons – בצד לבש תמונה ראשונית מעמיקה בנוגע לאופי פעילות ארגוני הפשעה בסקוטלנד.

תיאור המדינה

מיקום גיאוגרפי- שיטחה של סקוטלנד נאמד ב- 78,700 קילומטר רבוע. סקוטלנד מצוייה בחלק הצפון מערבי של יבשת אירופה ובחבל הצפוני של בריטניה. סקוטלנד הינה אחת מארבעת המדינות העצמאיות שמרכיבות את בריטניה- אנגליה, אירלנד, ויילס וסקוטלנד. מרבית תושבי סקוטלנד חיים במרכז-דרום המדינה מקו החוף המזרחי למערב המחבר בין שתי הערים המרכזיות אדינבורו שבמזרחה לגלאסגו שבמערב. קו אוכלוסייה זה, מפריד הילכה למעשה בין החלק החקלאי המצוי מדרום המדינה, לבין החלק ההררי המצוי בצפונה של המדינה. עיר הבירה- אדינבורג, שוכנת בחבל המזרחי של המדינה, לא הרחק מקו החוף. לעומת זאת, העיר הגדולה ביותר בסקוטלנד הינה גלאסגו וזאת שוכנת בצדיה המערבי של המדינה (Fleet, Wilkes, & Withers, 2012). סקוטלנד מורכבת בערך מ- 800 איים, אשר חלק גדול מהם יכולים להגיע רק באמצעות ספינות ומספר גדול של איים אינם מיושבים כלל. לאורך שנים, צורת האיים ומספרם המדויק לא היה ידוע ומכאן שרוטוטי מפות של סקוטלנד, לא בהכרח היו מדויקות וזהות זו לזו. רק עם תחילת הציורים הלווייני, החלו להתרס מפות מדויקות ומהימנות יותר של המדינה. חלקה הדוממי המרכזי של המדינה הינו מישורי ובו מתקימות מרבית החקלאות של המדינה .(Fleet, et al., 2012)

מבנה שלטוני- סקוטלנד הפכה לחבל בלתי נפרד מבריטניה בשנת 1707, בהתאם לכך מלכת אנגליה שולטת על סקוטלנד והיא מהווה את ראש המדינה (Keating, 2010). למרות כי סקוטלנד נשלטה על ידי מלכת בריטניה, סקוטלנד עדין זוכה לעצמאות פרלמנטרית בתחום חקיקה רבים, הכוללים בין היתר את הזכות לחוק מדיניות רוחה, חוקים אזרחיים ופליליים, שליטה על מערכת החינוך ותחומים אחרים (נויברגר, 2007). מבנה הפרלמנט הסקוטי מורכב מ- 129 חברים, כאשר 56 מהם נציגים אזרחיים והיתר נציגים עצמאים. משך הכהונה של חבר פרלמנט נמשך ארבע שנים ולאחריהם מתקיימות בחירות חוזשיות. ראש הפרלמנט- הקורי גם "השר הראשי" נבחר על ידי חברי הפרלמנט, והוא משמש למעשה כראש הממשלה של סקוטלנד. תחת ראש ממשלת סקוטלנד, נבחרים שרי קבינט נוספים האחראים על תחומי אחריותם בנושא חינוך, רוחה, בריאות וכדומה (Keating, 2010). על אף האוטונומיה שללה זוכה ייצוג בפרלמנט הסקוטי, סקוטלנד נדרשת לשלווח 59 נציגים נבחרים בבחירה כלל ארצית, לטובת ייצוג בפרלמנט הבריטי. חברי אלה מהווים נציגים רשמיים של סקוטלנד והם יכולים להוות נציגי ממשלה רשמיים של בריטניה במידה ואלה משוויכים למפלגה המניצחת בבחירות הכלליות בבריטניה (Keating, 2010).

מאפייני אוכלוסייה- נכון לשנת 2015, אוכלוסיית סקוטלנד מונה 5.5 מיליון תושבים בקירוב, 17% מהם מתחת לגיל 16, ואילו 63% מצוים בגיל העבודה (16-64). שיעור המועסקים המדינה נאמד ב- 74% מכלל כוח העבודה והוא נחשב לגבוה ביותר בבריטניה. עם זאת, אין הדבר מرمץ כי רביע מהאוכלוסייה המצוייה בגיל העבודה, איננה עובדת שכן, נתנו זה כולל סטודנטים ותלמידים. שיעור המובטלים המדינה נאמד ב- 171 אלף (גיל 16 ומעלה), קרי 6.1% מכלל האוכלוסייה. ישנים 278 אלף סטודנטים בקירוב, ושיעור האקדמיים המועסקים נאמד ב- 90%. 53 אלף הצעירים בסקוטלנד (עד גיל 16) אינם מצויים במסגרת כלשהיא- חינוכית או עבודה, וזאת אומرت כי בכל יום מתעוררים 53 אלף צעירים ללא מטרה מסוימת- (מתוך אתר : Scottish Government 2015).

Statistics